ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF IN DIEST (VLAAMS-BRABANT), INDUSTRIETERREIN 1/32 A-B

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 890

Rapport opgemaakt door: Evelien Dirix en Gabriella Kaszas

Mevrouwhofstraat 1A

3511 Hasselt

Februari 2019

Dossiernr. 25578.R.01

Projectcode 2019B45

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota werd opgesteld door ABO NV naar aanleiding van bouw van een loods, de aanleg van een wadi, de aanleg van nieuwe groene zone en vernieuwde verharding in asfalt ter hoogte van Industrieterrein 1/32A-B te Diest (provincie Vlaams-Brabant). Het doel van dit onderzoek was drieledig. Ten eerste werd op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede werd nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken. Ten derde werd nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

1) Uit het historisch en landschappelijk onderzoek (hfds. 3 en 4) blijkt dat het onderzoeksgebied gelegen is op een opduiking aan de rand van de vallei van de Demer. De bodem wordt gekarteerd als een kleibodem zonder profielontwikkeling, maar in de directe omgeving komen zandleembodems voor. Dergelijke hoger gelegen gebieden , in de omgeving van water, waren sinds de prehistorie aantrekkelijk voor menselijk aanwezigheid. Vanaf het neolithicum wordt bodemvruchtbaarheid een bepalend criterium voor het oprichten van nederzettingen. Gronden die gemakkelijk bewerkbaar, goed gedraineerd en chemisch/fysisch vruchtbaar waren werden eerst in cultuur genomen, daarna volgden armere gronden. De bodemeigenschappen ter hoogte van het studiegebied zijn bepaald door de Demer. De gronden nabij de rivieren zijn zeer nat en zijn bijgevolg ongeschikt voor akkerbouw en matig geschikt voor weiland en bosbouw. Er zijn eveneens duidelijk indicaties voor occupatie tijdens de metaaltijden in de omgeving van het projectgebied. Aan de noordelijke grens van het projectgebied werd in 1980 en 1981 over een aanzienlijk oppervlakte Merovingisch aardewerk en bewoningsstructuren aangetroffen door Luc Van Impe (ID 3157). Vanaf de volle middeleeuwen zijn er opnieuw sterke indicaties voor bewoningsactiviteiten in het gebied. Op basis van vondsten en CAI meldingen in de ruime omgeving wordt een ruraal beeld over de omgeving geschetst. Ook voor de nieuwe tijd zijn er sporen van bewoning. Nabij het projectgebied is ook een schans, een hoeve en een aantal losse vondsten uit de 18de eeuw gekend.

2) Uit een analyse van het huidige landschap blijkt dat het onderzoeksgebied in de tweede helft van de 20ste eeuw een grondige metamorfose heeft ondergaan. Het oorspronkelijke reliëf is door menselijk ingrijpen gewijzigd door een opeenvolging van afgraving en ophoging tot een diepte van zeker -2-2.5m-MV.

3) De werken voorzien het bouw van één bijkomende loods met verharding en wadi op een bestaand bedrijfsterrein in een industriegebied. De ingrepen vinden plaats op 68% van het totale projectgebied. De ingrepen ter hoogte van de wadi betreffen een lokale ophoging met +1.3m-MV en daarin een afgraving van -1m-MV, waardoor de wadi boven het huidige maaiveld blijft. De druk veroorzaakt weliswaar compressie van de ondergrond, die ook ingrepen in de bodem zijn. De toekomstige verharding veroorzaakt een verstoring tot -0,7m-MV. De te leggen rioleringen veroorzaken een zeer lokaal verstoring van max. -1.5m-MV. De maximale diepte van de lokale ingrepen overschrijdt de -2m-MV niet. Alle noodzakelijke bodemingrepen zullen plaatsvinden in een zone die in het verleden werd afgegraven en opgehoogd. De wetenschappelijke meerwaarde van het onderzoeksgebied wordt dan ook zeer laag ingeschat.

Uit argumenten 1, 2 en 3 kan geconcludeerd worden dat de verwachting om archeologische resten aan te treffen ter hoogte van het onderzoeksgebied laag tot onbestaande is omwille van de eerdere afgravingen en ophogingen van het terrein tot zeker een diepte van -2-2.5m-MV. Vermoedelijk bevinden eventueel archeologisch interessante lagen zich onder een ca. 2-2.5m dik pakket. Ze zijn dan ook volledig afgedekt en de geplande werken zullen er geen impact op hebben.

Op basis van bovenstaande argumenten en een kosten baten analyse wordt dan ook geen verder onderzoek geadviseerd en geopperd voor een **vrijgave van het terrein**.